Національний університет
«Острозька академія»

Фінансовий менеджмент програм громадського здоров'я

Кредити та кількість годин: 3 кредити ECTS; 90 годин:
- денна форма: 10 год. лекційних, 14 год. практичних, 2 год. консультація та 64 год. самостійна робота; екзамен
- заочна форма: 2 год. лекційних, 4 год. практичних та 84 год. самостійна робота; екзамен.

І. Опис навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент програм охорони здоров'я» є складовою підготовки висококваліфікованих фахівців зі спеціальності 229 «Громадське здоров'я». Охорона здоров'я - це система соціально-економічних і медичних заходів, спрямованих на збереження та підвищення рівня здоров'я населення. Галузь охорони здоров'я України зазнає значних трансформацій на шляху до нової моделі фінансування медичних закладів на основі їхньої автономізації, формування нових механізмів управління та фінансування. Основні напрямки реформування галузі стосуються залучення додаткових джерел фінансових ресурсів і вдосконалення фінансового забезпечення. Реформа системи охорони здоров'я потребує підготовки спеціалістів, які здатні враховувати вимоги ринку медичних послуг, створювати адекватну систему управління на рівні галузі, розробляти і впроваджувати програми громадського здоров'я, планувати їх фінансування і забезпечувати контроль виконання, бути професійно та економічно підготовленими до нової ситуації, розуміти логіку і принципів управління фінансами як галузі, так й медичної установи.

Головною метою діяльності сфери охорони здоров'я є надання висококваліфікованих та якісних медичних послуг для всіх верств населення, профілактика та забезпечення раннього виявлення захворювань, підвищення рівня ефективності використання ресурсів, формування мотивації до здорового способу життя населення та покращення демографічної ситуації. Для цього розробляються відповідні програми і забезпечується їх фінансування.

Програма – це комплекс організаційних змін, об'єднаних загальними цілями і спрямованих на досягнення конкретної мети. Програми у сфері громадського здоров'я орієнтовано на забезпечення надання якісної медичної допомоги на первинному та вторинному рівнях усім верствам населення за рахунок розвитку існуючих медичних послуг. У програмах викладені правові, організаційні, лікувально-профілактичні, економічні та соціальні засади охорони здоров'я. За мету їх здійснення поставлено забезпечення високої працездатності і довголітнього активного життя громадян України, усунення факторів, що шкідливо впливають на їх здоров'я, упередження і зниження захворюваності, інвалідності та смертності.

Програми у галузі охорони здоров'я України, їх фінансування та управління ними розробляються на підставі Законів України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Бюджетного кодексу України, розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення

Концепції реформи фінансування системи охорони здоров'я», Методичних рекомендацій з питань перетворення закладів охорони здоров'я з бюджетних установ у комунальні некомерційні підприємства, «Про місцеве самоврядування в Україні».

Реалізація програм громадського здоров'я потребує формування сучасного управлінського мислення, здобуття теоретичних і практичних знань із управління фінансами як галузі, так й медичної організації, її грошовими потоками, формування вміння розробки та реалізації фінансового прогнозування та планування, антикризового фінансового управління .

Відповідно зросла роль фінансового менеджменту як комплексу взаємопов'язаних прийомів і методів розробки, прийняття та реалізації управлінських фінансових рішень з питань діяльності галузі охорони здоров'я та медичних закладів..

Міждисциплінарні зв'язки: «Громадське здоров'я», «Основи здорового способу життя», «Соціальна медицина та організація охорони здоров'я», «Економіка охорони здоров'я», «Менеджмент в охороні здоров'я».

ІІ. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у слухачів професійних компетентностей щодо використання методів та інструментарію фінансового менеджменту програм у сфері громадського здоров'я на основі вивчення сутності, структури, механізму планування, фінансування, реалізації та моніторингу програм у сфері громадського здоров'я на національному, регіональному та місцевому рівнях. Оволодіння ними засад управління фінансами медичної установи.

Цілі вивчення навчальної дисципліни:

- ознайомлення із методологічними засадами фінансового менеджменту програм у сфері громадського здоров'я;
- набуття умінь щодо визначення причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом;
- сформувати знання щодо методології та інструментарію фінансового управління програмами у сфері громадського здоров'я;
- ознайомлення з підходами до налагодження ефективної взаємодії зі стейкхолдерами в процесі розробки та реалізації програм у сфері громадського здоров'я;
- розкрити механізм системи фінансового менеджменту медичної організації, основи управління її фінансами; побудови її фінансової звітності; методів обчислення основних фінансових показників, вартості капіталу; оперативного управління оборотними активами, рухом і прогнозуванням грошових потоків; принципи стратегічного і поточного фінансового планування.

Завдання навчальної дисципліни - набути та розвинути такі фахові та загальні компетентності як:

ЗК 11. Здатність розробляти та управляти проектами.
ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК2. Здатність визначати пріоритети і проводити оцінку потреб сфери громадського здоров'я у конкретній ситуації.
СК3. Здатність розробляти варіанти стратегій, політик та визначати окремі інтервенції, спрямовані на збереження та зміцнення здоров'я населення, та оцінювати їх ефективність.
СК6. Здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів.

СК8. Здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров‘я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров‘я, та забезпечувати їх реалізацію.

III. Результати навчання

За результатами навчання слухачі можуть набути таких навичок:

ПРН 2. Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров‘я, пропонувати науково обгрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров‘я.

ПРН 4. Формулювати висновки, розробляти прогнози та проводити аналіз впливу детермінант на здоров‘я населення (соціальні, економічні, індивідуальні, навколишнього середовища), визначати потреби різних груп населення щодо здоров‘я, базуючись на інформації отриманій із систем епідеміологічного нагляду.

ПРН 11. Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних і діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров‘ї.

ПРН 12. Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров‘я.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№ з/п	Тема дисципліни
1	Програми громадсь-кого здоров‘я: зміст, державний та міжсек-торальний підходи, стратегічне плануван-ня комплексних програм громадського здоров’я. Програми громадського здоров'я на регіональному та місцевому рівнях: особливості планування і фінансування.
2	Фінансовий менеджмент програм громадського здоров‘я як складова стратегічного плану розвитку системи охорони здоров’я.
3	Експертиза та затвердження програм. Контроль ходу реалізації. Мотиваційний механізм. Оцінка ефективності програм охорони здоров‘я.
4	Фінансовий менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень щодо розробки і реалізації програм громадського здоров‘я.
5	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту медичної організації. Управління грошовими потоками, прибутком та активами медичного підприємства.
6	Управління фінансовими ризиками медичного підприємства. Фінансове прогнозування та планування. Антикризове фінансове управління медичної організації.

